АЕВАНГЕЛИЕ ЛУКА ИҞЫНТӘ АЖӘАМААНАҚӘА ԤШЬБА АԤСЫШӘАЛА

Аевангелие Лука иҟынтә ажәамаанақәа ԥшьба аԥсышәала

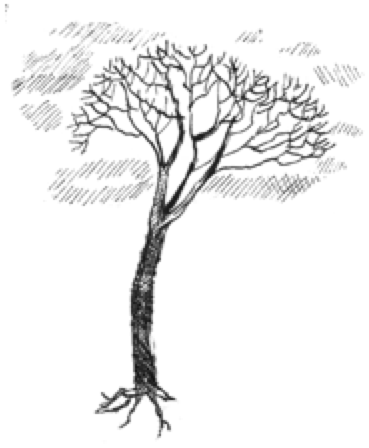

Абиблиа Еиҭагара Аинститут
Москва
2023

Аевангелие Лука иҟынтә ажәамаанақәа ҧшьба аҧсышәала

Асахьаҭыхҩы: С.М.Хакуз

Атеологиатә редактор: Ҵьеимс Хамҧсон

ISBN 978-5-93943-327-3
© Институт перевода Библии, 2023

Акыр иаҭсоу аҭхьаҩ!

Унапы иаку ари ашәҟәы ауаа зегьы рзы, ахәыҷы инаиркны аду иҟынӡа аҟәыҕара зҭаҵәаху хазынаҭроуп.

Арҭ ажәамаанақәа – аҟәыш ажәақәа рыхәҭак еидызкыло ашәҟәхәыҷы акыр абызшәақәа рахь иеиҭагоуп.

Иахьа арҭ аҟәыш ажәақәа ирыҭхьо ауаҩы иеиликаауеит ҩнызқь шықәса уажәы аҭхьа Палестина инхоз ауаҩы шаҟа иааигәаны иныруаз урҭ рҵакы.

Ажәамаанақәа акыр удырхәыцуеит, зегьы раҵкыс ихадоу – иишаны сыҭсҭазаара шҭашьақәсыргылари, Анцәа игәаҭхо шҭаҟасҵари ҳәа ауп.

Урҭ ҵакыс ирымоу инамыцхәны амалрҳара, гәыкала анцәахаҵара ацымкәа аеӡырга-ра, иара ус баша ақьабзи, аҵаси рымҩаҭгара иашьҭоу ауаа рзы алҵшәа шамам, ишҳақым атәы ауп. Ари ашәҟәы ауаҩы иҵанаҳәо рацә-оуп, дархәыцуеит, дымҩақәнаҵоит, доуҳала дышьҭнахуеит.

Ламысла, ҭсыцқьала инхо ауаҩы Анцәа уи бзиа дибоит, ҭеиҭш лашагьы имоуп. Амал

рацәа зманы, рыцҳашьарак, гәшаҭарак иламкәа иҧагьоу ауаҩы, имали ибеиареи рзы ажәалар рҿы иаҧсоу уаҩуп ҳәа иҧхьаӡоу, аха бзазарыла ибеиам тәамбарыла данизныҟәо, Анцәа иҿаҧхьа уи имал шымчдоу, ишхадам аҭәы ҳаилнаркаауеит.

Иаса Қьырса лассы-лассы ажәамаанақәа рыла ауаа драцәажәон, ажәлар идирҵон, урҭ зегьы еидкыланы Иара Иҵаҩы, ҳақьымс, хәышәтәҩыс иҟаз Лука Агәырҕьаҽҳәаша – Аевангелие ашәҟәы ианиҵеит.

Ҳара аҧсуаа иҳацәтәымӡам егьырҭ ажәытәжәлар рҟынеиҧш, ҳцәажәаратә культураҿы итрадицианы иҟан жәамаанала, аҵакы еиҭарсны, ауаҩы дархәыцыртә ацәажәара. Уи хшыҩрҵаган, зҵакы ҵәыхны иҳәоу ажәақәа ааӡаган, ҵаҳәаган, ҧеиҧшын.

Унапы иаку ари ашәҟәахәыҷы иагәылалеит асахьақәа ацны ажәамаанақәа ҧшьба. Ҳара агәра ганы ҳаҟоуп зхаҭәы бызшәала иаҧхьо аҧсуа жәлар рзы гәахәала ирыдыркылап ҳәа. Абиблиа Еиҭагара Аинститут аҵьшьара рнаҭоит: аиҭагаҩ, аредакторцәа, асахьаҭыхҩы, ашәҟәы аиқәыршәара зцьабаа аду зегьы.

Арыцҳашьара аазырҧшыз аҕа изку ажәамаана

(Лука 10:25-37)

Палестина инхон еиуеиҧшым ажәлар. Урҭ рахьтә иҟан адин ҧхьагылаҩцәа: аныхаҧааҩцәеи алевитцәеи. Аха Анцәа иныха аҩныҵҟа амаҵзура зегьы ақәиҭмызт аныхаҧааҩцәа рыда. Алевитцәа, Израилаа жәааҩа абиҧарак рахьтә абиҧарак иаҵанакуан, аха урҭ Анцәа иныха аҩныҵҟа акәымкәа ашҭаҿы амаҵзура иазкын. Урҭ рыдагьы иҟан самариаа, шьҭрала ауриа жәлар ирзааигәаз, аха динлеи ҵаслеи иреиҧшымыз. Урҭ аӡәи-аӡәи еилагыломызт, иааибуамызт, еиҕацәан.

Ауриа жәларгьы асамариа жәларгьы ҽхәон, ҳауацәеи ҳгәылацәеи бзиабарала, гәыбылрала, ҳатырла ҳарзыҟоуп, урҭ ҳара ҳхеиҧш бзиа иаҳбоит ҳәа. Аха аҵабырг иацәыхаран. Убри аҟынтә Иаса иеиҭеиҳәеит ажәамаана. Арыцҳара иақәшәаз ауриа уаҩы ихҭыгәлеит: аныхаҧааҩи, алевити, самариатәи ауаҩи. Урҭ ахҩык рахьтә еиҳа дыгәцаразкда, хылаҧшра изызуда? — ҳәагьы дразҵааит.

Зны Акәнага рҵаҩык дҩагылан, Иаса дԥҳи-
шәарц азҵаара иитеит.

– Арҵаҩы, иҟасҵарызеи наӡаӡатәи аԥсҭазаа-
ра соуразы?

– Акәнагашәҟәы ишԥҳану? Уа ушԥҳаԥҳхьои? –
ҳәа дҵааит Иаса. Уи аҭак ҟаиҵеит: – «Бзиа дба
Иуҳәиҭу Унцәа – гәык-ԥсык ала, умч зегьала,
ухдырра зегьала», насгьы «иузааигәоугьы ух-
еиԥш бзиа дба» – ҳәа.

– Ииашаны аҭак ҟауҵеит – иҳәеит Иаса. – Убас
иҟаҵала, уаргьы аԥсҭазаара уоушт. Аха Акәнага
арҵаҩы, ахырҟьиара иҭахны Иаса диазҵааит:

– Исзааигәоу дарбану? – ҳәа.

Уи азы Иаса иҳәеит:

– Аӡәы Иерусалимынтәи Иерихонҟа дылбааны дышцоз, игәиҽанӡамкәа ақәылаҩцәа дрылашәаан, деилырхит, дырхәит, иҕсы мцоимаауа дааныжьны, ихытцны ицеит.

Убасҟан убри амҩала илбаауаз ныхаҕааҩык дышнеиуаз, игәиҽанӡамкәа уи ихәны ишьҭаз ауаҩы дибеит, аха диаҩсны дцеит.

Убас уи ихҭыгәлаз левиткгьы дибеит, аха диацәсны дцеит.

Самариатәикгьы азәы убри амҩала дшааиуаз данизааигәаха, даниба, игәы даарыцҳанашьеит. Днеины ихәрақәа ҿеиҳәеит ахәшеи

аҩи рыхьшьны. Аҽада дақәыртәаны, асасааирҭаҟынӡа днеиган, уаҟагьы дихылаҧшит. Адырҩаҽны ицамҭазы асасааирҭа аҧшәма

ҩ-динарик* наиҭаны, иеиҳәоит: «Уихылаҧш, абри еиҳаны инухыр, саныхынҳәуа иусҭоит» – ҳәа.

---

* Динари ҧара ҿырпны иҟан. Динарик мышктәи аусура ахәҧса иаҟаран.

Угәы ишҧаанагои, ирхәыз ауаҩы еиҳа изааигәада?

Уи иҳәоит:

– Дрыцҳазшьаз.

Убасҟан Иаса уи иеиҳәеит:

– Уца, уаргьы убас иҟаҵала — ҳәа.

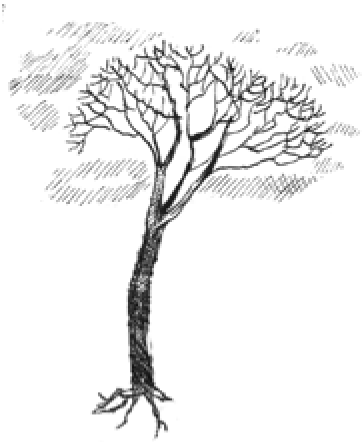

Афарисеии аҳазалхәҩи ирызку ажәамаана

(Лука 18:10-14)

Афарисеицәа рхы рыҧхьаӡон даара анцәахаҵара иацныҟәо уаауп ҳәа. Ажәытәтәи Ауасиаҭ иану Мыса иҧҟарақәа рынагӡара иазгәышьуан, есыҽны изныкымкәа аныҳәара, арыцҳахә ашара уҳәа егьырҭ аҧҟарақәагьы нарыгӡон. Дара гәыҩбарагьы рымамызт иҩашьоит ҳәа, иҟарҵо зегьы Анцәа иҿаҧхьа ицқьоу усуп ҳәа ирыҧхьаӡон. Аҳазалхыҩцәа рнапхы цқьам, раҕацәа рзы аус руеит, дара ламыс змам уаауп ҳәа ирыҧхьаӡон, ажәлар рыҿгьы пату ахьрықәмыз азы. Иаса ирзеиҭеиҳәеит афарисеии аҳазалхҩи аныҳәаразы аныха иҵалаз ирызкыз ажәамаана.

Ҩыцьа аныха ашҭа инҭалт иныҳәарц. Руаӡәк дфарисеин, егьи дҳазалхҩын. Афарисеи дгылан ихазы абас еиҧш дныҳәон:

– Уа Анцәа, иуҵьысшьоит – арҳәцәа, агәнырхаҩцәа, акалҭшьҭаныҟәаҩцәа, мамзаргьы абри аҳазалхҩы иҩызцәоу ауаа сахьреиԥшым. Сара мчыбжьык ҩынтә сычгоит, исырҳауа зегьы

аҟынтә аҟәада́ рыстҭоит. Аҳазалхҩы днаскьаны дахьгылаз игәаӷьны илақәа ажәҩан иатцаирҧшуамызт, игәы дҭасуа ихәон:

– Уа Анцәа, срыцҳашьа сара, агәнаҳа змоу! – ҳәа.

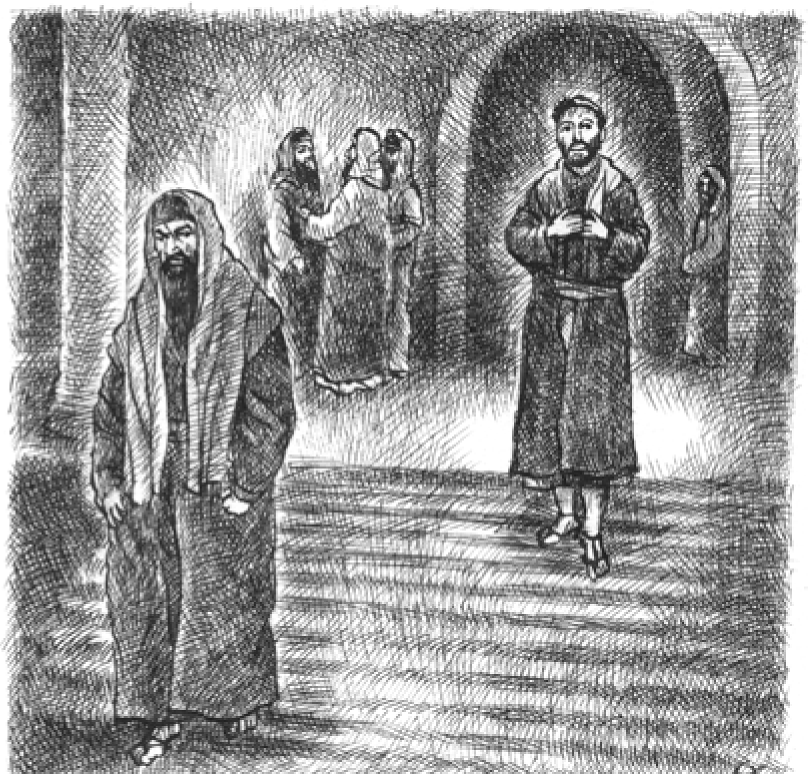

Ишәасҳәоит, абри ауаҩ еиҳа иҽҿыхны иҩныҟа дышцаз, егьи иаасҭа. Избан акәзар аҽыҳаракра иашьҭало дарбанзаалак дларҟәхоит, зҽылазырҟәуа – дҳаракхоит.

Агәырҕьа-еишәа ду ахь ааҧхьара иазку ажәамаана

(Лука 14:16-24)

Агәырҕьа-еишәаахь ааҧхьара — уи иҷыдоу ҳаҭыркәҵароуп. Ҽнак Иаса гәырҕьа-еишәаак ахьыҟаз дахьымҩахыҵыз, асасцәа руаӡәк ус иҳәеит: «Анцәа илҧха иҵуп Иара Иаҳраҿы агәырҕьа-еишәа иахатәоу ауаҩы» — ҳәа. Уи азы Иаса ажәамаана реиҳәеит иҭәаз. Еи-ҿырҧшит, Анцәа исасдкылара ҳаҭыр зза-қәуи, аха иззымнеиуеи, иақәымшәои, иҵа-быргыҵәҟьаны ааҧхьара зманы ҳаҭырла им-ҩахыҵуеи. Аӡәырҩы Анцәа Иаҳраҿы агәыр-ҕьа-еишәаахьы ааҧхьара роуеит, аха зҽала-зырхәҵәҟьода?

Зны, аӡә инеитцыхны агәырӷьа-еишәа ирхиан, асасцәа аӡәырҩы дрыпҳхьеит. Аамҭа анааи, зегьы анмазеиха, иматцуҩы дишьҭит иаапҳхьоу иреиҳәарц:

– Шәааи, зегь мазеиуп – ҳәа. Аха дара-дара заа еибырҳәахьазшәа зегьы аҭамзаара ашьҭатцара иалагеит. Апҳхьатәи ус иҳәеит:

– Дгьылк аасхәеит, сцаны избароуп, сухәоит саҭоумтцаразы.

Егьи ус иҳәеит:

– Хә-уӷәк ацәқәа аасхәеит, сцаны ирылоу пӷысшәар сҭахуп, сухәоит саҭоумҵаразы.

Ахӡатәигьы ихәеит:

– Ӡхәыс даазгеит, убри аҟнытә неишьа сымам.

Амаҵуҩы дшаахынҳәыҵәҟьаз зегьы иҧшәма иеихәеит. Убасҟан, аҩнаҭа аҧшәма иҧсахы еибакны имаҵуҩы адҵа ииҭеит:

– Абыржәытцәҟьа уцаны, ақалақь амҩадуқәеи амҩа ҭшәақәеи рҟынтә иаага абрахь арыцҳацәа, ахымхәацәа, алашәцәа, ацыркьцәа – ҳәа.

Аматцуҩы ихәоит:

– Исықәиҭу, иуҳәаз нагӡоуп, макьана иҭацәу аҭыԥқәагьы ыҟоуп – ҳәа.

Убасҟан аҩната аҧшәма иматцуҩы иеиҳәоит:

– Ақалақь антытц уцаны амҩадуқәеи амҩахәастақәеи рҿы иуҧыло ауаа зегьы ирыдцал, сгәырҕьа-еишәа рҽаладырхәырц, сыҩны зегьы сасла иҭәырц.

Избанзар ишәасҳәоит, раҧхьа иааҧхьаз рахьтә аӡәгьы счеиџьыка агьама ибараны дыҟам: ирацәоуп иааҧхьоу, имачҩуп иалкаау*.

---

* Маттҭеи иҟнытә 22:14 «...ирацәоуп иааҧхьоу, имачҩуп иалкаау».

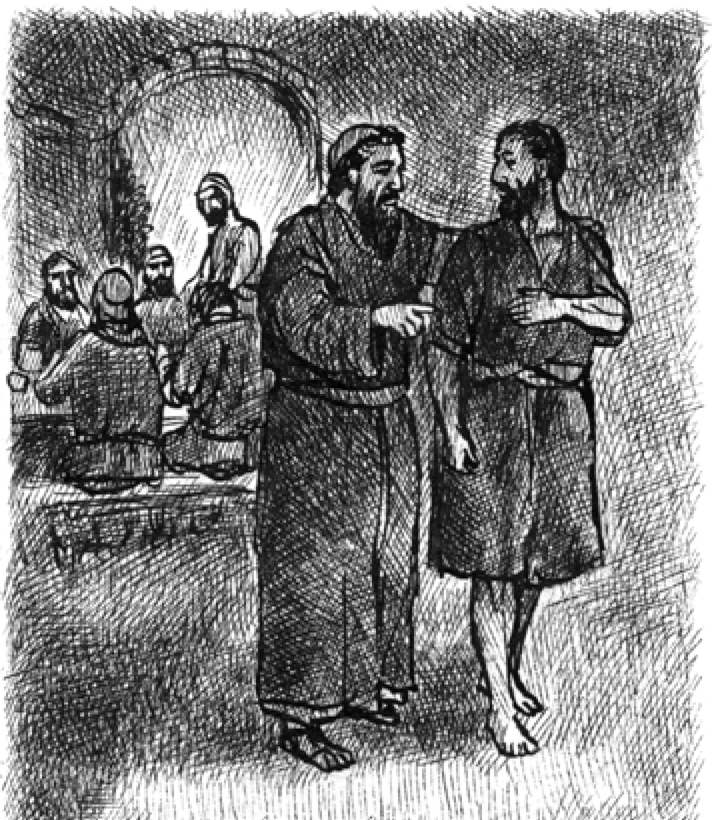

Аҧа ҟьала изку ажәамаана

(Лука 15:11-32)

Палестинатәи адин аҧхьагылаҩцәа Иаса Қьырса ахара идырҵон, ажәлари Анцәеи рҿаҧхьа ҳаҭыр зқәымыз Анцәа игәамҧхоз аусқәа мҩаҧызгоз ауаа драцәажәоит ҳәа. Дара рзы хшыҩрҵагахарц азы Иаса ирзеиҭеиҳәон аби ҩыцьа иҧацәеи ирызкыз ажәамаана.

Азәы ҩыџьа аҧацәа иман. Аҧеиҵбы иаб иеиҳәоит:

– Саб, исыҭ сара исыҟәнагоу амазарахьтә сыхәҭаа – ҳәа.

Абгьы имазара иҧацәа ирзишеит. Мышқәак анаабжьыс, аҧеитцбы, иоуз зегьы ааидикылан, тәыла харак ахь дцан, имазара зегьы убра,

акы дамеичҳаҳа, хырҳагада, калҭшьҭаныӄәарала инихит. Имаз аӄынтә акагьы анизаанымха, убри атәылаҿ амлакра ду ӄалеит, иаргьы акагьы имамкәа дрыцҳахәха дыӄәхеит.

Убри атәылаҿ инхоз азә иахь дцан диҳәеит дидикыларц, данызҭеикӡа, идәқәа рахь ҳәахьчара дишьҭит. Уи дызламлашьуаз ала, аҳәақәа ирымтцарыжьуаз афара дазыхиан, аха убригьы азәгьы ииҭомызт.

Зны, ихахьы ихшыҩ анааи, игәы иҭихәааит:

– Саб иҩны қьырала аус зуа урҭ заҟа рҭаху ача рымоуп, сара араҟа амла сыпҳсуеит! Саб иахь сгьежьып, иагьиасҳәап:

– Саб! Ажәҩан аҿапҳхьеи уара уҿапҳхьеи агәнаҳа ҟасцеит. Уажәшьҭа упҳа соуп ҳәа аҳәарагьы сапҳсам. Судкыл, қьырала иумоу аусуцәа азә иеипҳш. Дҩагылан, иаб иахь дцеит. Макьана

дымнаӡацкәа, аб дгәеитҵеит, дагьрыцҳаишьеит иӷьа: дыԥны днаиӷьылан, дигәыдиҳәҳәалан, дигәӡит.

Аӷьа иаб иеиҳәоит:

– Саб! Ажәԥан аҿаӷьхьеи уара уҿаӷьхьеи агә-наҳа ќастцеит, ахара сыдуп, уажәшьҭа уӷьа соуп ҳәа аҳәарагьы саӷьсам.

Аха аб иматцуцәа ирызҿитуеит:

– Ирласны, иреиӡьу аматәа изааганы ишәышәтца, инацәагьы амацәаз ахашәтца*, аимаагьы ишьашәтца. Ацәтцыс чах aаганы изышәшь:

* Анацәа́ амацәаз ахатцара – уи иаанаго, аӡа изинкәа аргьежьра, ашьақәыргылара ауп.

қьафураз, гәырӷьараз. Избан акәзар иҧсхьаз сҧа иҧсы ҭалт! Дызхьан – дагьыҧшаахеит! Зегьы еицгәырӷьон.

Абри аамҭазы аҧеиҳабы амхурсҭахь дыҟан. Дхынҳәны дшаауаз, аҩны даназааигәаха, дзырҩын, ашәаҳәабжьи акәашабжьи иаҳаит. Маҵуҩык дааиҧхьан, диазтцааит:

– Изакә гәырҕьарои иҟоу ара? – ҳәа. Уи ус иеиҳәоит:

– Уашьа дааит, уаб ацәтцыс чах изишьит, избанзар иҕьа деибга-деизҩыда дхынҳәит. Иара дгәааит, аҩналарагьы иҭахымхеит. Иаб ддәылтцны уахь дыҩналаразы диҳәеит. Аха аҕьа иаб иаҿеҕьниҳәоит:

– Абарҭ ашықәсқәа зегьы сара умаҵ зуеит атәцәа реиҧш, еснагь уҳәатәы сахымҧацт, аха уара ӡысыкгьы сзумшьыц, сҩызцәеи сареи ҳаицгәырӷьарц. Уара умазара аҳәса калҭҟьашьцәа ирықәзырӡыз ари уҧа даныхынҳә, ацәҵыс чах изушьит.

Усҟан аб иҧа ус иеиҳәоит:

– Сыҷкәын, уара еснагь сара усыцҟоуп, исымоу зегьы уара иутәыми! Ҳгәырӷьароуп, қьаф ҳуроуп, избанзар уашьа дыҧсхьан – иҧсы ҵалт, дызхьан – дыҧшаахеит!

Ахқәа

Аԥхьажәа

3

Арыцҳашьара аазырԥшыз
аӷа изку ажәамаана

5

Афарисеии аҳазалхәи ирызку ажәамаана

17

Агәырӷьа-еишәа ду ахь
ааԥхьара иазку ажәамаана

23

Аԥа ҟьала изку ажәамаана

33

Аевангелие Лука иҟынтә ажәамаанақәа ԥшьба аԥсышәала

Четыре притчи из Евангелия от Луки на абхазском языке

Four Parables from the Gospel of Luke in the Abkhaz language (ISO: abk)

Институт перевода Библии
101000 Россия, Москва,
Главпочтамт, а/я 360
www.ibt.org.ru; ibt_inform@ibt.org.ru

Подписано в печать 02.10.2023
Формат 84×108 1/32. Печать офсетная. Усл. печ. л. 2,52
Тираж 1000 экз. Заказ №

Отпечатано в типографии РУП «Дом печати»
г. Сухум, ул. Эшба, 168.